

MEHAANILISTE, ELEKTRILISTE JA ELEKTROONILISTE TOODETE TARNE ÜLDTINGIMUSED

Brüssel, märts 2012

SISSEJUHATUS

1. Käesolevad üldtingimused hakkavad kehtima, kui pooled on nendega kirjalikult või muul viisil nõustunud. Mis tahes muudatused ja kõrvalekalded nende suhtes tuleb leppida kokku kirjalikult.

MÕISTED

2. Käesolevates üldtingimustes kasutatakse järgmisi mõisteid järgmises tähenduses:

- **leping**: toote tarnet käsitlev pooltevaheline kirjalik leping ja selle kõik lisad, sh nimetatud dokumendi suhtes kokkulepitud kirjalikud parandused ning täiendused;

- **raske hooletus**: tegevus või tegevusetus, millega kaasneb tõsiste tagajärgede arvestamata jätmine, mida kohusetundlik lepingupool näeks tavaliselt tõenäoliselt järgnevana ette, või sellise teo või tegevusetuse tagajärgede tahtlik eiramine;

- **kirjalikult**: teabevahetus dokumendi kujul, mille on allkirjastanud mõlemad pooled, või kirja, faksi, e-posti või muude vahendite teel, mis pooled on kokku leppinud;

- **toode**: lepingu alusel tarnitav(ad) ese(med), sh tarkvara ja dokumentatsioon.

TOODET PUUDUTAV TEAVE

3. Kogu üldises tootedokumentatsioonis ja hinnakirjades sisalduv teave ning andmed on siduvad ainult ulatuses, milles neile lepingus selge sõnaga kirjalikult viidatakse.

JOONISED JA TEHNILINE TEAVE

4. Kõik toote ning selle tootmisega seotud joonised ja tehnilised dokumendid, mille üks pool esitab teisele enne või pärast lepingu sõlmimist, jäävad neid esitanud poole omandisse.

Jooniseid, tehnilisi dokumente ja muud tehnilist teavet, mille üks pool saab, ei või ilma teise poole nõusolekuta kasutada muuks otstarbeks peale selle, milleks nad esitati. Neid ei või neid esitanud poole nõusolekuta muul viisil kasutada ega kopeerida, reprodutseerida, saata ega edastada kolmandale isikule.

5. Tarnija tagab tasuta hiljemalt kättetoimetamise kuupäeval teabe ja joonised, mis on vajalikud, et võimaldada ostjal toodet paigaldada, käiku anda, kasutada ning hooldada. Vastavast teabest ja joonistest esitatakse kokkulepitud arv koopiaid või igaihest vähemalt üks koopia. Tarnija ei ole kohustatud esitama toote ega varuosade tootmisjooniseid.

VASTUVÕTUKATSED

6. Lepingus sätestatud vastuvõtukatsed sooritatakse tootmispaigas tavalisel tööajal, kui ei ole lepitud kokku teisiti.

Kui lepingus ei ole täpsustatud tehnilisi nõudeid, korraldatakse katsed vastavalt tootja asukohariigis asjaomases tööstusharus üldlevinud praktikale.

7. Tarnija teavitab ostjat vastuvõtukatsetest kirjalikult piisava etteteatamisega, et ostjal oleks võimalik katsetele esindaja saata. Kui ostja esindaja ei viibi kohal, saadetakse katseprotokoll ostjale ja see loetakse õigeks.

8. Kui vastuvõtukatsetel ilmneb, et toode ei vasta lepingule, kõrvaldab tarnija viivitamata puudused, et tagada toote vastavus lepingule. Seejärel korraldatakse uued katsed ostja nõudmisel, v.a kui puudus oli ebaoluline.

9. Tarnija kannab kõik tootmispaigas korraldatud vastuvõtukatsete kulud. Ostja kannab aga kõik enda esindajate reisi- ning majutuskulud, mis selliste katsetega on seotud.

KÄTTETOIMETAMINE. RIISIKO ÜLEMINEK

10. Kokkulepitud kauplemistingimusi tõlgendatakse vastavalt lepingu sõlmimisel kehtinud tarnetingimustele INCOTERMS®.

Kui kauplemistingimusi ei ole konkreetselt kokkulepitud, toimub kättetoimetamine tarnija nimetatud kohta vastavalt INCOTERMS'i „FreeCarrier“ (FCA) sätetele.

Kui tarnija saadab „FreeCarrier“ veo korral toote ostja nõudmisel sihtkohta, läheb riisiko üle hiljemalt toote üleandmisel esimesele veoettevõtjale.

Osaline kättetoimetamine ei ole lubatud, kui ei ole lepitud kokku teisiti.

KÄTTETOIMETAMISE AEG. VIIVITUS

11. Kui pooled on määranud kättetoimetamise kuupäeva asemel tähtaja, mille jooksul kättetoimetamine toimub, hakkab selline tähtaeg jooksma kohe, kui leping on sõlmitud ja ostja on täitnud kõik kokkulepitud täitmisele kuuluvad eeltingimused, nt ametlikud vorminõuded, lepingu sõlmimisel tegemisele kuuluvad maksed ja tagatised.

12. Kui tarnija teab ette, et tal ei ole võimalik toimetada toodet kätte kättetoimetamiseks ette nähtud ajal, teavitab ta

sellest viivitamata ostjat kirjalikult, täpsustades põhjuse ja võimaluse korral ka eeldatava kättetoimetamise aja.

Kui tarnija ei esita vastavat teavitust, on ostjal õigus hüvitisele täiendavate kulude eest, mis talle tekivad ja mida ta võinuks vastava teavitamise korral vältida.

13. Kui kättetoimetamise viivituse on põhjustanud mõni punktis 41 nimetatud asjaoludest, ostjapoolne tegevus või tegevusetus, sh peatamine punktide 21 ja 44 alusel või mõni muu ostjast põhjustatud asjaolu, on tarnijal õigus pikendada kättetoimetamise aega tähtaja võrra, mis on juhtumi asjaolusid arvestades vajalik. Sätet kohaldatakse olenemata sellest, kas viivituse põhjus esineb enne või pärast kokkulepitud kättetoimetamise aega.

14. Kui toodet ei toimetata kätte kättetoimetamiseks ette nähtud ajal, on ostjal õigus kahjuhüvitisele alates kuupäevast, kui kättetoimetamine oleks pidanud toimuma.

Kahjuhüvitis kuulub tasumisele summas 0,5 protsenti ostuhinnast iga viivituse ajal alanud nädala eest. Kahjuhüvitis ei ületa 7,5 protsenti ostuhinnast.

Kui kättetoimetamisel viivitatakse ainult osaga tootest, arvutatakse kahjuhüvitis ostuhinna selle osa suhtes, mis vastab toote osale, mida ei ole võimalik viivituse tagajärjel kasutada poolte poolt ette nähtud viisil.

Kahjuhüvitis kuulub tasumisele ostja kirjalikul nõudmisel, ent mitte enne kättetoimetamise toimumist või lepingu lõpetamist punkti 15 alusel.

Ostja kaotab õiguse kahjuhüvitisele, kui ta ei ole esitanud sellise kahjuhüvitise nõuet kirjalikult kuue kuu jooksul hetkest, kui kättetoimetamine oleks pidanud toimuma.

15. Kui kättetoimetamise viivitus on selline, et ostjal on õigus punkti 14 alusel maksimaalsele kahjuhüvitisele, ja kui toodet ei toimetata ikka veel kätte, võib ostja nõuda kättetoimetamist kirjalikult lõpliku mõistliku tähtaja jooksul, mis ei või olla lühem kui üks nädal.

Kui tarnija ei soorita kättetoimetamist sellise lõpliku tähtaja jooksul ja see ei ole tingitud asjaoludest, mille on põhjustanud ostja, võib ostja lõpetada Lepingu tarnijale kirjalikult ette teatades toote selle osa suhtes, mida ei ole võimalik tarnijapoolse kätte toimetamata jätmise tagajärjel kasutada poolte poolt ette nähtud viisil.

Kui ostja taganeb lepingust, on tal õigus hüvitisele kahju eest, mida ta kannatab tarnijapoolse viivituse tõttu, sh hiljem ilmneva ja kaudse kahju eest. Koguhüvitis, sh punkti 14 alusel tasumisele kuuluv kahjuhüvitis, ei või ületada 15 protsenti ostuhinna sellest osast, mis vastab toote osale, mille suhtes leping lõpetatakse.

Ostjal on ka õigus lepingu tarnijale kirjalikult ette teatades lõpetada, kui asjaoludest ilmneb, et kättetoimetamisel leiab aset viivitus, mis annab ostjale punkti 14 alusel õiguse maksimaalsele kahjutasule. Lõpetamise korral nimetatud põhjusel on ostjal õigus maksimaalsele kahjutasule ja hüvitisele käesoleva punkti 15 kolmanda lõike alusel.

16. Kahjuhüvitis punkti 14 alusel ja lepingust taganemine piiratud hüvitisega punkti 15 alusel

on ainsad õiguskaitsevahendid, mida ostjal on võimalik rakendada tarnijapoolse viivituse korral. Kõik muud nõuded tarnija vastu sellise viivituse alusel on välistatud, v.a kui tarnija on olnud raskelt hooletu.

17. Kui ostja teab ette, et tal ei ole võimalik kättetoimetatavat toodet kättetoimetamiseks ette nähtud ajal vastu võtta, teavitab ta tarnijat sellest viivitamata kirjalikult, täpsustades põhjuse ja võimaluse korral aja, millal tal on võimalik toode vastu võtta.

Kui ostja ei võta kättetoimetatut tähtaegselt vastu, tasub ta sellele vaatamata selle osa ostuhinnast, mis kuulunuks tasumisele kättetoimetamise ajal, kui kättetoimetamine toimunuks tähtaegselt. Tarnija korraldab toote hoiundamise ostja riisikol ja kulul. Ostja nõudmisel tarnija ka kindlustab ostja kulul toote.

18. Kui kättetoimetatu ostjapoolne mittevastuvõtmine on tingitud sellistest oludest, mis on nimetatud punktis 41, võib tarnija nõuda ostjalt kirjalikus teates kättetoimetatu vastuvõtmist lõpliku mõistliku tähtaja jooksul.

Kui ostja ei võta kättetoimetatut sellise tähtaja jooksul kätte põhjusel, mis ei tulene tarnijast, võib tarnija kirjalikult ette teatades lepingu tervikuna või osaliselt lõpetada. Tarnijal on sellisel juhul õigus kahjuhüvitisele osas, mis on talle tekkinud ostjapoolse kohustuste mittetäitmise tõttu, sh kaudse ja hiljem ilmneva kahju suhtes. Hüvitis ei või ületada ostuhinna seda osa, mis vastab toote osale, mille suhtes leping lõpetatakse.

ARVELDAMINE

19. Maksetàhtaeg on 30 päeva arve kuupäevast.

Kui ei ole lepitud kokku teisiti, tasutakse ostuhinnast üks kolmandik lepingu sõlmimisel ja üks kolmandik siis, kui tarnija teavitab ostjat, et oluline osa sellest on kättetoimetamiseks valmis. Ülejäänud osa ostuhinnast tasutakse kogu toote kättetoimetamisel.

20. Olenemata kasutatud maksevahenditest ei loeta makset sooritatuks enne, kui tarnija kontot on pöördumatult krediteeritud tasumisele kuuluva summa ulatuses.

21. Kui ostja ei tee makset ette nähtud kuupäevaks, on tarnijal õigus viivisintressile alates päevast, millal tasu maksmisele kuulus, ja hüvitisele sissenõudmiskulude eest. Viivisintressimäär on poolte vahel kokkulepitud viivisintressimäär või muudel juhtudel 8 protsendipunkti üle Euroopa Keskpanga põhilise refinantseerimiskrediidi protsendimäära. Sissenõudmiskulude eest tasutav hüvitis on 1 protsent summast, mille pealt viivisviivisintress tasumisele kuulub.

Makse hilinemisel ja juhul, kui ostja ei anna kokkulepitud tagatist ette nähtud kuupäevaks, võib tarnija pärast ostja kirjalikku teavitamist peatada lepingu täitmise, kuni ta saab makse kätte või siis vastavalt ostja annab kokkulepitud tagatise.

Kui ostja ei tasu maksmisele kuuluvat summat kolme kuu jooksul, on tarnijal õigus lõpetada lepingu ostjale kirjalikult ette teatades ning nõuda lisaks käesolevast punktist tulenevale viivisintressile ja sissenõudmiskuludehüvitisele ka hüvitist kantud kahju eest. Hüvitis ei või ületada kokkulepitud ostuhinda.

OMANDIÕIGUSE SÄILIMINE

22. Toode jääb tarnija omandisse, kuni selle eest on täielikult tasutud, niivõrd kui selline omandiõiguse säilimine on kohalduva õiguse alusel kehtiv.

Tarnija nõudel abistab ostja tarnijat meetmete rakendamisel tarnija omandiõiguse kaitsmiseks.

Omandiõiguse säilimine ei mõjuta riisiko üleminekut punkti 10 alusel.

VASTUTUS DEFEKTIDE EEST

23. Punktides 24–39 lähtuvalt kõrvaldab tarnija kõik vigasest konstruktsioonist, materjalidest või töö kvaliteedist tulenevad defektid ja mittevastavused (edaspidi: defektid).

24. Tarnija ei vastuta defektide eest, mis tekivad ostja antud materjalidest või ostja ette nähtud või määratud lahendusest.

25. Tarnija vastutab ainult defektide eest, mis ilmnevad lepingus sätestatud kasutustingimustel ja toote nõuetekohasel kasutamisel.

26. Tarnija ei vastuta defektide eest, mida põhjustavad asjaolud, mis tekivad pärast riisiko üleminekut ostjale, nt defektide eest, mis on tingitud ostjapoolsest vigasest hooldusest, valest paigaldusest või vigasest parandamisest või tarnija kirjaliku nõusolekuta tehtud muudatustest. Tarnija ei vastuta tavapärase kulumise ega vananemise eest.

27. Tarnija vastutus piirneb defektidega, mis ilmnevad ühe aasta jooksul kättetoimetamisest. Kui toote kasutus ületab kokkulepitut, väheneb tähtaeg proportsionaalselt.

28. Kui toote osas esinenud defekt on kõrvaldatud, vastutab tarnija parandatud või asendatud osas esinenud defektide eest ühe aasta jooksul samadel tingimustel, mida kohaldatakse algele tootele. Toote ülejäänud osade suhtes pikendatakse punktis 27 nimetatud tähtaega ainult aja võrra, mis võrdub vahemikuga, mille jooksul ja ulatuses ei olnud võimalik toodet defekti tõttu kasutada.

29. Ostja teavitab tarnijat ilmnevast defektist kirjalikult viivitusega. Selline teavitamine ei või toimuda mingil juhul hiljem kui kahe nädala jooksul punktis 27 nimetatud tähtajast või siis vastavalt punktis 28 nimetatud pikenduse lõppemisest.

Teade peab sisaldama defekti kirjeldust.

Kui ostja ei teavita tarnijat kirjalikult defektist käesoleva punkti esimeses lõikes sätestatud tähtaja jooksul, kaotab ta õiguse lasta defekt parandada.

Kui defekt on selline, et see võib põhjustada kahjustusi, teavitab ostja viivitamata tarnijat kirjalikult. Ostja kannab riisikot toote kahjustumise suhtes, mis tuleneb temapoolsest mitteteavitamisest. Ostja rakendab mõistlikke meetmeid kahju vähendamiseks ja täidab sellekohaseid tarnija juhiseid.

30. Punkti 29 kohase teate kättesaamisel kõrvaldab tarnija defekti omal kulul asjatu viivitusega, nagu on

ette nähtud punktides 23–39. Kõrvaldamistöödeks valitakse aeg nii, et see ei häiri tarbetult ostja tegevust.

Parandused sooritatakse toote asukohas, kui tarnija ei pea asjakohasemaks, et toode saadetakse talle või tema määratud sihtkohta.

Kui defekti on võimalik kõrvaldada defektse osa asendamise või parandamise teel või kui osa demonteerimine ning uuesti paigaldamine ei nõua eriteadmisi, võib tarnija nõuda, et defektne osa saadetakse talle või tema määratud sihtkohta. Sellisel juhul on tarnija oma kohustused defekti suhtes täitnud, kui ta toimetab ostjale kätte nõuetekohaselt parandatud osa või asendusosa.

31. Ostja tagab omal kulul juurdepääsu tootele ja korraldab peale toote muude seadmete parandamise ulatuses, mis on vajalik defekti kõrvaldamiseks.

32. Kui ei ole lepitud kokku teisiti, toimub toote või selle osade vajalik transport tarnija juurest ja juurde seoses defektide kõrvaldamisega, mille eest tarnija vastutab, tarnija riisikol ning kulul. Ostja järgib sellise transpordi suhtes tarnija juhiseid.

33. Kui ei ole lepitud kokku teisiti, kannab ostja kõik täiendavad kulud, mis tekivad tarnijale defekti kõrvaldamisel, mille on põhjustanud toote asumine muus kohas peale selle, mis on määratud lepingu sõlmimisel tarnijapoolseks kättetoimetamiseks ostjale või, kui sihtkohta ei ole määratud, siis kättetoimetamise kohas.

34. Asendatud defektseid osad tehakse kättesaadavaks tarnijale ja muutuvad tema omandiks.

35. Kui ostja on esitanud punktis 29 nimetatud teate ja ei leita defekti, mille suhtes tarnija vastutab, on tarnijal õigus hüvitisele kulude eest, mis tal teate tõttu tekkisid.

36. Kui tarnija ei täida punktist 30 tulenevaid kohustusi, võib ostja kirjalikult ette teatades seada tarnija kohustuste täitmiseks lõpliku mõistliku tähtaja, mis ei või olla lühem kui üks nädal.

Kui tarnija ei täida oma kohustusi sellise lõpliku tähtaja jooksul, võib ostja tarnija riisikol ja kulul vajalikud parandustööd ise sooritada või palgata nende tegemiseks kolmanda isiku.

Kui ostja või kolmas isik on sooritanud parandustööd edukalt, lahendatakse tarnija vastutus nimetatud defekti suhtes täielikult ostjale tekkinud mõistlike kulude hüvitamise teel.

37. Kui toodet ei ole edukalt parandatud, nagu on sätestatud punktis 36,

a) on ostjal õigus ostuhinna alandusele proportsionaalselt toote väärtuse vähenemisega tingimisel, et selline hinnaalandus ei või ületada mitte mingil juhul 15 protsenti ostuhinnast, või

b) kui defekt on nii oluline, et see piirab ostja seisukohast märkimisväärselt toote või selle olulise osa suhtes lepingu alusel saadavat hüve, võib ostja taganeda

lepingust tarnijale kirjalikult ette teatades toote selle osa suhtes, mida ei ole võimalik defekti tagajärjel kasutada poolte poolt ette nähtud viisil. Sellisel juhul on ostjal õigus talle tekkinud kahju, kulude ja hüvitusnõuete hüvitamisele, mis ei või ületada 15 protsenti ostuhinna sellest osast, mis vastab toote osale, mille suhtes leping lõpetatakse.

38. Olenemata punktide 23–37 sätetest ei vastuta tarnija toote mis tahes osas esinevate defektide eest rohkem kui ühe aasta jooksul alates punktis 27 nimetatud või poolte vahel kokkulepitud mis tahes muu vastutusperioodi lõpust.

39. Välja arvatud punktides 23–38 ette nähtud juhtudel, ei vastuta tarnija defektide eest. See kehtib kogu kahjule, mida defekt võib põhjustada, sh toodangukahjule, saamata jäänud kasumile ja muule kaudsele kahjule. Tarnija vastutuse piirangut ei kohaldata, kui ta on olnud raskelt hooletu.

VASTUTUSE JAOTAMINE TOOTEST PÕHJUSTATUD KAHJU SUHTES

40. Tarnija ei vastuta vara kahjustumise eest, mida toode põhjustab pärast kättetoimetamist ja ostja valduses oleku ajal. Samuti ei vastuta tarnija ostja valmistatud toodete ega nende toodete kahjustumise eest, mille koosseisu ostja tooted kuuluvad.

Kui tarnijal tekib vastutus kolmanda poole ees eelmises lõikes kirjeldatud vara kahjustumise suhtes, siis esitab ostja õiguslikud vastuväited, hüvitab asjakohase kahju ja vabastab tarnija vastutusest.

Kui käesolevas punktis kirjeldatud kahjunõude esitab kolmas isik ühe vastu pooltest, peab pool teavitama sellest viivitamata teist poolt.

Tarnija ja ostja on vastastikku kohustatud võimaldama kutsuda end kohtusse või vahekohtusse, kus vaadatakse läbi väidetavalt toote tõttu tekkinud kahju alusel esitatud kahjunõudeid ühe vastu neist. Tarnija ja ostja vaheline vastutus lahendatakse siiski vastavalt punktile 46.

Käesoleva punkti esimeses lõikes nimetatud tarnija vastutuse piirangut ei kohaldata, kui tarnija on olnud raskelt hooletu.

VÄÄRAMATU JÕUD

41. Kummalgi poolel on õigus peatada lepingust tulenevate kohustusete täitmine ulatuses, milles täitmist takistab või selle muudab ebamõistlikult koormavaks vääramatud jõud, st järgnevate asjaolude korral: töövaidlused ja muud pooltest olenemata asjaolud,

nt tulekahju, sõda, ulatuslik sõjaline mobilisatsioon, ülestõus, rekvisitsioon, arestimine, embargo, volituste kasutamise piirangud, valuuta- ja ekspordipiirangud, epideemiad, loodusõnnetused, äärmuslikud loodusnähtused, terroriaktid ning defektid ja viivitused, alltöövõtjate poolset kättetoimetamisel ning mille on põhjustanud käesolevas punktis nimetatud asjaolu.

Käesolevas punktis nimetatud asjaolu, mis esineb enne või pärast lepingu sõlmimist, annab õiguse peatamisele ainult juhul, kui selle mõju lepingu täitmisele ei olnud võimalik näha ette lepingu sõlmimise ajal.

42. Pool, kes väidab vääramatud jõu mõju temale, teavitab teist poolt viivitama kirjalikult sekkumistegevustest ja vastava asjaolu lakkamisest. Kui pool ei esita vastavasisulist teavitus, on teisel poolel õigus hüvitisele täiendavate kulude eest, mis talle tekivad ja mida ta võinuks vastava etteatamise korral vältida.

Kui vääramatud jõuga seotud sündmused takistavad ostjat oma kohustusi täitmast, hüvitab ta tarnijale toote ohutuse tagamisel ja kaitsmisel tekkinud kulud.

43. Olenemata üldtingimuste muudest sätetest on kummalgi poolel õigust taganeda lepingust teisele poolele kirjalikult ette teatades, kui lepingu täitmine peatatakse punkti 41 alusel rohkem kui kuueks kuuks.

LEPINGU EELDATAV MITTETÄITMINE

44. Olenemata üldtingimuste muudest sätetest on kummalgi poolel õigus peatada oma kohustusete täitmine lepingu alusel, kui asjaoludest ilmneb, et teine pool ei hakka oma kohustusi täitma. Pool, kes peatab lepingu täitmise, peab sellest teist poolt viivitamata kirjalikult teavitama.

HILJEM ILMNEV KAHJU

45. Kui üldtingimustes ei ole sätestatud teisiti, ei vastuta kumbki pool teise poole ees toodangukahju, saamata jäänud kasumi, kasutatavuse ega lepingute kaotamise ega hiljem ilmneva ega kaudse kahju eest.

VAIDLUSED JA KOHALDATAV ÕIGUS

46. Kõik lepinguga seotud või sellest tulenevad vaidlused lahendatakse lõplikult Rahvusvahelise Kaubanduskoja vahekohtu reglemendi alusel nimetatud reglemendi alusel määratud ühe või enama vahekohtuniku poolt.

47. Lepingule kehtib tarnija asukohamaa materiaalsoigus.

Käesolev on Orgalime avaldatud dokument. Orgalime esindab Euroopa mehaanika-, elektri-, elektroonika- ja metallitööstust.

Kõik õigused kaitstud ©

Dokumendi avaldaja: Adrian Harris,

ORGALIME peadirektor – The European Engineering Industries Association

Diamant Building, Boulevard A Reyers 80, B-1030 Brüssel

Tel: +32 2 706 82 35 – Faks: +32 2 706 82 50 – secretariat@orgalime.org – www.orgalime.org